

Výroční zpráva Centra pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví

Veronika Chalupová

Na Centru pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví fungujícím při Filozofické fakultě Univerzity Jana Evangelisty v Purkyně pokračovaly v roce 2024 hned dva projekty, které pracoviště získalo v loňském roce. Pod vedením Mgr. Moniky Staré vznikla v rámci studentského projektu „Vývoj sídelní struktury Chabařovic“ výstava s interaktivní mapou, populárně-naučná brožura a online příběhová mapa. Vše zpracovává proměnu sídelní struktury Chabařovic od počátku 19. století do současnosti. K vidění bude výstava mimo jiné i v atriu FF UJEP.

V loňském roce se na FF UJEP také rozběhl nový projekt NAKI „Finis Confessionis“, na kterém se podílí i CDDKD. Projekt se zabývá rolí sakrálních objektů v náboženském procesu 17. a 18. století v prostoru východního Krušnohoří. V tomto roce se CDDKD zaměřilo na kostely sv. Mikuláše v Petrovicích a Nanebevzetí Panny Marie v Krásném Lese a kaple Nejsvětější Trojice v Chlumci a sv. Huberta ve Mstišově. U všech vytčených došlo k dokumentaci celkového stavu, digitalizaci plánů a inventarizaci významných architektonických prvků. Navíc je v tomto roce pozornost zaměřována i na sakrální objekty na saské straně Krušných hor, a na zdejší architekturu se projevující přeshraniční vlivy.

Vedle zmíněných projektů, které CDDKD zpracovávalo již v minulém roce, se pracoviště zapojilo také do velkého celouniverzitního projektu Region univerzité – univerzita regionu. Projekt se snaží cílit na kvalitu vzdělávání, rozhodování a kvalitu života v našem regionu, a cílem je také vytvořit mechanismy, které povedou k celkové transformaci regionu. Centrum pro dokumentaci se podílí v rámci tohoto projektu hned na několika výzkumech. Především však vytváří dvě geodatabáze zaměřené na území Ústeckého kraje. První geodatabáze se věnuje stavbám budovaným ve spojení s těžbou hnědého uhlí, druhá mapuje transfery jednotlivých památek z obcí zaniklých ve druhé polovině 20. století. V letošním roce docházelo hlavně ke sběru informací a ke shromažďování archivních materiálů, na základě kterých pak tyto dvě geodatabáze vzniknou, a které také pomohou k dalšímu výstupu, tedy k vizualizaci rekonstruované krajiny, na čemž bude CDDKD spolupracovat s Přírodovědeckou fakultou.

Vedle velkých projektů se CDDKD věnovalo i menším krátkodobým zakázkám. Hned na začátku roku pracoviště stavebně zaměřilo klasicistní dům čp. 47 v Chlumu u Dubé. Na jaře a v létě se pak Centrum opět vrátilo do Milešova, který již pracoviště ze svých projektů v minulosti velice dobře zná, a v kostele sv. Antonína Paduánského se pracovníci zaměřili na interiérovou výmalbu a v glo-

rieti na posouzení stavu základového zdiva. Došlo také k digitalizaci plánů milešovského kostela, stejně tak jako kostela v Třebenicích. Zajímavou prací byla pro pracoviště i dokumentace mlýna čp. 28 v Týništi u Zubrníc, nebo také dokumentace a zachycení aktuálního stavu propadu chodníku poblíž Máchových schodů v Roudnici nad Labem. Pod povrchem byl objeven historický sklepní prostor, do kterého se podklad schodiště propadal. Sklep je pozůstatkem původních objektů, které na tomto místě dříve stály. Na konci roku 2024 CDDKD získalo příležitost k vytvoření stavebně-historického průzkumu objektů v areálu zámku Stekník, konkrétně skleníku, moštárny a kočárovny.

Zaměstnanci CDDKD působí na Filozofické fakultě UJEP také jako lektori. V rámci své standardní výuky oboru Dokumentace památek je snaha studenty s problematikou seznámit i prakticky. Proto si studenti mohli v praxi vyzkoušet moderní dokumentační metody v Chlumu, Encovanech, Jezeří či v Oseku. V poslední zmiňované obci se konala v roce 2024 také pravidelná odborná praxe, kterou mají studenti ve svých studijních plánech. V období od 20. do 29. května 2024 se zúčastnilo praxe celkem 24 studentů prezenční i kombinované formy. Ti se podíleli na dokumentaci areálu cisterciáckého kláštera v Oseku, který je spjatý s působením Octavia Broggia. Vedle dokumentace prvků a drobných objektů v klášterních zahradách se studenti podíleli také na geodetickém zaměření budovy bývalé textilní manufaktury.